ОБИМ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Scope of Accreditation

Акредитовано тело за оцењивање усаглашености / *Accredited conformity assessment body*

Институт за заштиту биља и животну средину

Београд, Теодора Драјзера 9

Стандард / *Standard:*

SRPS ISO/IEC 17025:2017
(ISO/IEC 17025:2017)

Скраћени обим акредитације / *Short description of the scope*

Локација: Београд, Теодора Драјзера 9 / *Belgrade, Teodora Drajzera 9:*
- биолошка и биохемијска испитивања садног материјала кромпира, биљака, земљишта и воде / *biological testing of potato planting material, plants, soil and water;*

- физичка и биолошка испитивања квалитета семена и садног материјала пољопривредног биља / *physical and biological testing of seed quality and planting material of agricultural plants;*

- биолошка испитивања присуства штеточина / *biological testing of the presence of pests;*

- хемијска и физичка испитивања пестицида и ђубрива / *chemical and physical testing of pesticides and fertilizers;*

- узорковање семена пољопривредног биља / *sampling of agricultural plant seeds;*

Локација: Београд, Банатска 33 / *Belgrade, Banatska 33:*

- биолошка испитивања биљних производа и присуства штеточина / *biological testing of herbal products and the presence of pests.*

Детаљан обим акредитације / *Detailed description of the scope*

Место испитивања: Лабораторија за фитопатологију (Београд,Теодора Драјзера 9)
Биолошка и биохемијска испитивања садног материјала кромпира, биљака, земљишта и воде

Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	**- Кртоле** **- Биљке** **- Земљиште** **- Вода**	Детекција и идентификација Ralstonia solanacearum (молекуларна идентификација PCR методом)		Правилник[1)] поглавља 1-16
		Детекција и идентификација селективном изолацијом Ralstonia solanacearum		Правилник[1)] поглавља 1-16
		Детекција и идентификација Ralstonia solanacearum биолошким тестом		Правилник[1)] поглавља 1-16
		Детекција и идентификација Ralstonia solanacearum IF (имунофлуоресценција) тестом		Правилник[1)] поглавља 1-16
		Детекција и идентификација Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus (молекуларна идентификација PCR методом)		Правилник[2)] поглавља 2-11
		Детекција и идентификација селективном изолацијом Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus		Правилник[2)] поглавља 2-11
		Детекција и идентификација Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus биолошким тестом		Правилник[2)] поглавља 2-11
		Детекција и идентификација Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus IF (имунофлуоресценција) тестом		Правилник[2)] поглавља 2-11

Место испитивања: Лабораторија за фитопатологију (Београд,Теодора Драјзера 9) **Биолошка и биохемијска испитивања биолошког материјала**				
Р. Б.	**Предмет испитивања/ материјал / производ**	**Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)**	**Опсег мерења (где је примењиво)**	**Референтни документ**
1.	**Садни материјал** - *кромпир*	Испитивање присуства биљних вируса ELISA тестом	(0-100) %	EPPO[3)] метод PM 4/28 (1)
2.	**Живе биљке, живи делови биљака, укључујући семе, кртоле**	Детекција Synchytrium endobioticum на кртолама кромпира визуелним прегледом и морфолошка идентификација		EPPO[4)] метод PM 7/28 (2)
3.	**Земљиште**	Детекција Synchytrium endobioticum у земљишту методом просејавања и морфолошка идентификација		EPPO[4)] метод PM 7/28 (2)

Место испитивања: Лабораторија за нематологију (Београд,Теодора Драјзера 9) **Биолошка испитивања присуства штеточина**				
Р. Б.	**Предмет испитивања/ материјал / производ**	**Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)**	**Опсег мерења (где је примењиво)**	**Референтни документ**
1.	**Земљиште и биље***	Испитивање присуства нематода Xiphinema americanum, X. californicum и X. rivesi, Ditylenchus dipsaci, D. destructor		EPPO[5)] DS Contract 90/399003
		Испитивање присуства нематода Globodera pallida и G. rostochiensis		EPPO[6)] метода PM 7/40
		Испитивање присуства нематоде Bursaphelenchus xylophilus		EPPO[7)] метода PM 7/4
		Испитивање присуства нематоде Meloidogyne fallax u M. chitwoodi		EPPO[8)] метода PM 7/41

Место испитивања: Лабораторија за испитивање квалитета семена и садног материјала (Београд,Теодора Драјзера 9)
Физичка и биолошка испитивања квалитета семена и садног материјала пољопривредног биља

Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	**Семе пољопривредног биља** *- семе ратарских и повртарских биљака - цвећа, - лековитог и ароматичног биља - трава (без Poa pratensis и Dactylis glomerata)* - семе са омотачем	Чистоћа семена (чисто семе, семе других врста и корова, инертне материје)	(0-100) %	Правилник[9] метода 2 (2.1-2.13)
		Маса 1000 семена		Правилник[9] метода 6 (6.1-6.3)
		Влага семена		Правилник[9] метода 5 (5.3-5.5)
		Клијавост семена (енергија клијања, клијавост семена, ненормални клијанци, неклијало семе)	(0-100) %	Правилник[9] метода 3 (3.1-3.7; 3.11-3.20)
		Здравствено стање семена (фитопатогени организми и штеточине)	(0-100) %	Правилник[9] метода 8.12
	- *кртола, луковица и чешњева*	Норме квалитета (неповређено, тежа механичка оштећења, друге сорте и стране примесе) и величина (калибража)	(0-100) %	Правилник[9] метода 8.1-8.3
		Здравствено стање (фитопатогени организми и штеточине)	(0-100) %	Правилник[9] метода 8.12

Узорковање

Р.Б.	Предмет узорковања материјал/производ	Врста узорковања	Референтни документ
1.	**Семе пољопривредног биља** *- семе ратарских и повртарских биљака; - цвећа; - лековитог и ароматичног биља; - трава (без Poa pratensis и Dactylis glomerata); - кртола, луковица и чешњева;* - семе са омотачем	Узимање узорака за физичка и биолошка испитивања	Правилник[9] поглавље 2, члан 4-17

Место испитивања: Лабораторија за испитивање пестицида и вештачких ђубрива (Београд,Теодора Драјзера 9)
Хемијска и физичка испитивања пестицида и ђубрива

Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	**Пестициди технички производи, предконцентрати и препарати**	Одређивање запреминске масе пестицида (формулације SC, SL, EC, SE, EW, OD, FS, CS) (ареометар метода)		CIPAC F:1995 MT 3.1
		Одређивање запреминске масе чврстих формулација пестицида (без потресања и са потресањем)		CIPAC K:2003 MT 186
		Одређивање квашљивости без мешања (формулације WP, SP, WG)		CIPAC F:1995 MT 53.3.1
		Одређивање pH вредности (формулације WP, SC, EC, SL, SP, WG, SG, SE, EW, FS, CS, DP/DS, OD, GR, MG) (потенциометрија)		CIPAC J:2000 MT 75.3
		Одређивање постојаности пене		CIPAC O:2017 MT 47.3
		Одређивање суспензибилности формулација које при растварању са водом формирају суспензију (гравиметрија)		CIPAC P:2021 MT 184.1
		Одређивање стабилности емулзије и реемулзификација (формулација EC, EW)		CIPAC K:2003 MT 36.3
		Одређивање садржаја активне материје никосулфурон (течна хроматографија, HPLC-DAD)		CIPAC M:2009 709

Место испитивања: Лабораторија за испитивање пестицида и вештачких ђубрива (Београд,Теодора Драјзера 9)
Хемијска и физичка испитивања пестицида и ђубрива

Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	**Пестициди технички производи, предконцентрати и препарати** *(наставак)*	Одређивање садржаја активне материје цимоксанил (течна хроматографија, HPLC-DAD)		CIPAC J:2000 419
		Одређивање садржаја активне материје тебуконазол (гасна хроматографија, GC/FID)		CIPAC H:1998 494
		Одређивање садржаја активне материје азоксистробин (гасна хроматографија, GC/FID)		CIPAC M (2009) 571
2.	**Ђубрива**	Одређивање садржаја нитратног и амонијачног азота према Девард-у (волуметрија)	(0,4- 40) %	SRPS EN 15476:2016
		Одређивање укупног азота у уреи (карбамиду) (волуметрија)	(0,1-50) %	SRPS EN 15478:2009
		Одређивање садржаја биурета у уреи (UV-VIS спектрофотометрија)	(0,1-2) %	SRPS EN 15479:2009

Место испитивања: Лабораторија за молекуларну дијагностику (Београд, Банатска 33)
Биолошка испитивања биљних производа и присуства штеточина

Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	**Винова лоза, воћарске, ратарске и повртарске културе и коровске биљке**	Детекција фитоплазми из група 16SrI, 16SrII, 16SrV, 16SrX, 16SrXII / (молекуларна идентификација PCR/RFLP методом)		СОП[18] метод 3.5.4
		Детекција фитоплазме Flavescence dorée / (молекуларна идентификација PCR методом специфичним прајмерима)		СОП[18] метод 3.5.5
		Детекција фитоплазме Stolbur / (молекуларна идентификација PCR методом специфичним прајмерима)		СОП[18] метод 3.5.6
		Молекуларна идентификација карантинских и економски значајних инсеката / (DNK barcoding PCR методом)		Folmer et al. 1994 [19]

Легенда:

Референтни документ	Референца / назив методе испитивања
Правилник[1]	Правилник о мерама за откривање, спречавање ширења и сузбијање штетног организма Ralstonia (Smith) Yabuuchi et al. проузроковача мрке трулежи кртола кромпира и бактеријског увенућа кромпира и парадајза, начину одређивања граница зараженог, угроженог и подручја без штетног организма, условима за окончање наложених мера, као и начину обавештавања о предузетим мерама и престанак мера, Сл.гласник РС, бр. 107/2009
Правилник[2]	Правилник о мерама за откривање, спречавање ширења и сузбијање штетног организма Clavibacter michiganensis (Smith) Davis et al. Spp.Sepedonicus (Spiecermann et Kotthoff) Davis et al. Проузроковача прстенасте трулежи кртола кромпира, начину одређивања граница зараженог, угроженог и подручја без штетних организама, условима за окончање наложених мера, као и начину обавештавања о предузетим мерама и престанак мера, Сл.гласник РС, бр. 103/2009
EPPO[3] PM 4/28 (1)	PM 4/28 (1) Certification schemes Seed potatoes European and Mediterranean Plant Protection Organization
EPPO[4] PM 7/28 (2)	PM7/28 (2): *Synchitrium endobioticum* - diagnostic protocol
EPPO[5] DS Contract	EPPO Data Sheets Contract 90/399003: Data sheets on quarantine pests: *D. dipsaci, D.*

Референтни документ	**Референца / назив методе испитивања**
90/399003	*destructor, X. americanum, X. californicum* and *X. rivesi*
EPPO[6] PM 7/40	EPPO Bulletin 34, 309-314: Diagnostic protocols for regulated pests: *Globodera rostochiensis* and *Globodera pallida.* EPPO Standards PM 7/40 (2004)
EPPO[7] PM 7/4	EPPO Bulletin 16, 55-60: Diagnostic protocols for regulated pests: *Bursaphelenchus xylophilus.* EPPO Standards PM 7/4 (2004)
EPPO[8] PM 7/41	EPPO Bulletin 34, 315-320: Diagnostic protocols for regulated pests: *Meloidogyne chitwoodi* and *M. fallax.* EPPO Standards PM 7/41 (2004)
Правилник [9)]	Правилник о квалитету семена пољопривредног биља „ Сл. лист СФРЈ“ бр. 47/87
СОП [18]	Стандардна оперативна процедура за карантиснке фитоплазме на виновој лози. 2008 Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС.
Folmer et al.[19]	Folmer O., Black M., Hoeh W., Lutz R., Vrijenhoek R. (1994): DNA primers for amplification of mitochondrial cytochrome c oxidase subunit I from diverse metazoan invertebrates. Molecular Marine Biology and Biotechnology, 3, 294–297.
Биље*	Појам биље дефинисан је Законом о здрављу биља („Сл. гласник РС“, бр. 41/2009 и 17/2019)

Овај Обим акредитације важи само уз Сертификат о акредитацији број / *This Scope of accreditation is valid only with Accreditation Certificate No* **01-400**

Акредитација важи до / *Accreditation expiry date* 02.12.2030.

ДИРЕКТОР

мр Драган Пушара